

Kennis en kunde

De huidige complexiteit van wet- en regelgeving brengt met zich mee dat het managen van kennis bijzondere aandacht vereist. Vakinhoudelijke kwaliteit begint met een goede opleiding van diegenen die hiervoor verantwoordelijk zijn. Opleiding op de universiteiten, voortgezet in de Beroepsopleiding voor stagiaires in de BaMastructuur, is gemeengoed. Dat kan inmiddels ook gezegd worden van de Permanente Opleiding. Onderzoek naar Legal Aid-contracten in Wales 2001 leerde dat de efficiency en kwaliteit bij specialistische concentratie sterk stegen.

Die koppeling is bij de specialistenverenigingen veelal uitstekend: eigen eisen van vakinhoudelijkheid met veelal eigen opleiding en toetsing (examen). Vervolgens is er een eigen permanente educatie en is er sprake van registratie als specialist met kenmerken van een licentie. De cliënt verwacht niet anders dan vakinhoudelijke kwaliteit. Deze vorm van kwaliteit is door hem moeilijk te toetsen. Tegelijkertijd schuilt hier ontegenzeggelijk een probleem. Alleen al statistisch bezien is het onwaarschijnlijk dat van alle ruim 13.000 Nederlandse advocaten de vakinhoudelijke kwaliteit op minimaal het peil “redelijk bekwaam” ligt. Er zijn uitschieters naar boven, maar stellig ook naar beneden. Juist de onwetende particulier of ondernemer kan zo’n negatieve uitschieter treffen. In de praktijk kan het dus voorkomen dat een advocaat die jarenlang alleen maar werkzaam is op strafrecht en personen- en familierecht ook gewoon een arbeidszaak mag aannemen, zonder daarvoor aantoonbaar permanente bijscholing gevolgd te hebben. Dit is de keerzijde van het landelijke systeem van de Permanente Opleiding. Door kwaliteit inzichtelijk te maken, kan het risico voor de cliënt in elk geval gereduceerd worden. Het keurmerk stelt eisen aan de manier waarop een kantoor de aanwezige kennis op peil houdt en vergroot. De landelijke gestelde eisen aan het permanent bijscholen zijn binnen het keurmerk dan ook slechts minimale eisen. Het keurmerk eist dat advocatenkantoren voorkeursgebieden aanwijzen.

Iedere advocaat bepaalt wat de voorkeursterreinen zijn waarop hij strikt werkzaam is. Op deze voorkeursterreinen worden ook de studiepunten behaald. Deze geconcentreerde punten conform de CCBE-richtlijn verhogen uiteindelijk de vakinhoudelijke kwaliteit van de dienstverlening. Specialisatiebevordering en voorkeursgebieden onder de eigen verantwoordelijkheid van de advocaat zorgen ervoor dat de cliënt verzekerd is van een juridische dienstverlener die weet waar hij het over heeft. Kennis en kunde leveren als basis voor de uiteindelijke ‘kwaliteit’ de minste problemen op. Naast de aan het vrije beroep inherente professionaliteit zorgen de vooropleiding, de permanente educatie, de erkende specialismen en het klacht- en tuchtrecht voor een acceptabel vakinhoudelijk kwaliteitsniveau. Steekwoorden voor de organisatie van de omgeving waarin de vakinhoud gegeneerd wordt zijn: specialisatie, kennismanagement, bibliotheekbeheer, overlegstructuren, gebruik van professionele standaarden, afhandelingsprofielen en intercollegiale consultatie. Intercollegiale Consultatie (ICC) is een gestructureerd gesprek tussen professionals over de individuele beroepsuitoefening. Ethiek, beroepsdilemma’s en attitude staan daarin centraal. Jaarlijks organiseert Stichting Viadict in samenwerking met de OSR ICC-sessies. In het kader van het keurmerk wordt deze gestructureerde uitwisseling tussen vakgenoten op basis van een casus georganiseerd. De sessies zijn gericht op verkrijgen van inzicht in persoonlijk functioneren en de verbeteringsmogelijkheden daarvan. De focus ligt dus niet op zaak of cliënt maar op de advocaat.